

## תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים לקייטנות ומחנות נופש), התשל"ו-1975<sup>1</sup>

בתוקף סמכותי לפי סעיף 10 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, אני מתקין תקנות  
אלה:

- הגדרות**
1. בתקנות אלה –
- "המנהל" – מהנדס תברואה ראשי במשרד הבריאות או תברואן מוסמך עובד משרד הבריאות שהוא הסמיך בכתב לענין תקנות אלה;
- "ילד" – מי שלא מלאו לו שמונה עשרה שנה;
- "מנהל קייטנה" – אדם שעל שמו הוצא הרשיון לניהול הקייטנה או מחנה הנופש לפי החוק;
- "מזון" – כמשמעותו בפקודת בריאות העם (תקנות בענין צרכי מזון), 1935;
- "נקי" – נקי מכל זיהום הנראה לעין, הגיתן למישוש או הנותן ריח;
- "קייטנה" – מקום קייט המיועד לחמישה ילדים לפחות ובו מכינים ומגישים מזון, במבנים ארעיים או יציבים, בין אם לנים במקום הקייט ובין אם לאו, לרבות מחנה נופש כאמור.
- תנאים כלליים  
לאישור רישיון**
2. לא תאושר לאדם בקשה לרשיון לפי סעיף 6 לחוק לקייטנות, ולא ינהל אדם קייטנה, אלא אם הוא ממלא אחר תקנה 3 ונתמלאו בקייטנה התנאים המפורטים בתקנות אלה, להנחת דעתו של המנהל.
- שטח הקמת  
הקייטנה**
3. הקייטנה תוקם –
- (א) בשטח:
- (1) שהוא יבש ונקי;
- (2) שהוא במרחק סביר מאזור מגורים ואזור תעשייה, מביצות, שלוליות ומקומות לסילוק אשפה ושפכין;

1. ק"ת 3401, התשל"ו (19.9.1975), עמ' 78.

(3) שהוא נקי מעשבי בר וקוצים עד למרחק של 10 מטר מהאזהלים הקיצוניים.

(ב) בחניון הנמצא בחורשה ושיש בו מי שתיה, שולחנות, ספסלים ובתי כסא, או בחורשה, למעט בחורשת אורנים מדרום לזיכרון יעקב ומצפון לבאר שבע שאין בה שירותי אספקת מי שתיה, שולחנות וספסלים ובתי כסא.

4. קייטנה תוקם במרחק העולה על –

(1) 50 מטר מקו המתח גבוה;

(2) 100 מטר מעורק תנועה ראשי;

(3) 150 מטר ממקורות מים המשמשים לשתיה.

מרחקים למיקום  
הקייטנה

5. בקייטנה שבה קיימים בתי כסא שדה, יוקמו מקומות מגורים במרחק שאינו פחות מ-30 מטר מבית כסא שדה הקרוב ושאינו עולה על 100 מטר ממנו, ובלבד, שכאשר תנאי המקום אינם מאפשרים שמירה על מרחק של 100 מטר ייבנו בתי כסא השדה במרחק שאינו עולה על 200 מטר.

תנאים לקייטנה  
שקיימים בה בתי  
כסא שדה

6. המטבח יוקם במרחק של 100 מטר לפחות מחדרי השירותים ובהתחשב עם כיווני הרוחות.

המטבח

7. (א) מטבח הקייטנה יהיה במבנה קבוע או במבנה ארעי.

(ב) במבנה מטבח קבוע יתקיימו התנאים לפי תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים לבתי אוכל), התשל"ד-1974.

(ג) מבנה מטבח ארעי יוקם באוהל המיועד למטרה זו בלבד.

מבנה המטבח

8. במטבח הנמצא במבנה ארעי –

(1) יהיו שולחנות עבודה מצופים בחומר אטום הניתן לרחצה או לשימוש חד-פעמי;

(2) הכלים והמצרכים יוחסנו על אצטבאות המוגבהות מהרצפה 30 ס"מ לפחות;

(3) הלחם יוחסן בארון מרושת המונע חדירת חרקים ומכרסמים לתוכו שיהיה סגור בכל עת, או בארגז עץ או בקופסת קרטון נקיה המונחים על אצטבה אם הלחם ארוז באריזה מקורית של המאפיה;

(4) יהיה ברז למים זורמים לשטיפת כלים; מתחת לברז יותקן שולחן רחצה מצופה בחומר אטום לנוזלים או מרצפות, או אבנים בגובה של

תנאים למטבח  
ארעי

- 30 ס"מ מהרצפה, והם ינוקו משאריות מזון מייד לאחר גמר שטיפת הכלים;  
(5) יהיו ווים לתליית הסירים הרחוצים בגובה של 50 ס"מ לפחות מהרצפה.
- החכמת אשפה**  
9. האשפה מהמטבח תוחסן במכלים בעלי מכסה תקין; בתוך המיכל יהיו שקיות מפוליאטילן (ניילון) בגודל מתאים למיכל.
- פינוי אשפה**  
10. האשפה תפונה מהמטבח, אחת ליום לפחות, אל מיכלי אשפה מכוסים המתקנים מרחק של חמישה עד עשרה מטר מהמטבח; משטח מיכלי האשפה יהיה נקי בכל עת.
- מקורות אספקת המים לקייטנה**  
11. (א) המים שיסופקו לקייטנה יהיו ממקור שאישרה לשכת הבריאות המחוזית.  
(ב) יסופקו לפחות 40 ליטר ליום לנפש ממקור מים מאושר.
- דרכי אספקת המים**  
12. (א) המים יסופקו ממקור לאספקת מים זורמים על-ידי רשות מקומית או במיכלים נקיים ואטומים, אליהם מחוברים ברזים.  
(ב) מים המיועדים לשימוש במטבח הקייטנה יסופקו במיכל המיועד למטרה זו בלבד.
- שולחנות לרחיצת בלי אוכל**  
13. בשטח הקייטנה יהיה שולחן לרחיצת כלי אוכל שימלא אחר תנאים אלה:  
(1) יהיה מצופה מתכת בלתי מחלידה או פח מגולוון;  
(2) שני צדיו הקיצוניים יהיו מוגבהים ולוח השולחן ייבנה בשיפוע כלפי פנים;  
(3) בחלק התחתון של השיפוע יהיו פתחים לניקוז מי שטיפת הכלים;  
(4) מתחת לכל שולחן יהיו תעלות ניקוז פתוחות להרחקת מי השטיפה אל מחוץ לשטח המחנה, או יהיה בור סופג בנפח של מטר מעוקב אחד לפחות אשר ימלא באבנים או חצץ;  
(5) מעל לשולחן יותקנו ברזים זוגיים נגדיים כדי לאפשר רחיצת כלים משני הצדדים;  
(6) מספר הברזים שיוקנו על השולחנות לרחיצת הכלים יחושב לפי זוג ברזים נגדיים לכל 25 ילדים לפחות.
- איסור הבנת מזון מכויים לשטח הקייטנה**  
14. לא יוכנסו מצרכי מזון מהמנויים להלן לשטח הקייטנה:  
(1) קרמים, קצפות ורוטבים;  
(2) מיונז;

- (3) בשר, עוף, דגים או מוצריהם בין שהם מבושלים או בלתי מבושלים, טחונים או בלתי טחונים, קפואים או בלתי קפואים, אלא אם הם משומרים וארוזים בקופסאות סגורות הרמטית;
- (4) חלב שאינו מפוסטר או מעוקר.

15. מצרך מזון מהמנויים להלן בטור א' יוכנס לקייטנה רק אם מולאו התנאים המצויינים לצדו בטור ב':

הכנסת מזון  
למטבח הקייטנה

טור א' מצרך המזון	טור ב' התנאים
1. מצרכי מזון משומרים	1. ארוזים רק באריזות הרמטיות
2. חלב, מוצרי חלב וגבינות	2. (א) ארוזים באריזות סגורות ונקיות (ב) טריים מדי יום
3. מרגרינה, חמאה וריבה	3. ארוזים באריזה מקורית של היצרן
4. ביצי תרנגולת	4. נקיות, בלתי סדוקות ובלתי שבורות
5. דברי מאפה	5. יבשים, בלתי מצופים וארוזים
6. שוקולד ודברי מתיקה	6. עטופים בלבד
7. פירות וירקות	7. טריים בלבד
8. מוצרי מזון שונים	8. מיובשים
9. לחם	9. אספקה יומית.

16. הטיפול במזון ייעשה בדרך זו:

טיפול במזון

- (1) לא יוחזקו, ולא יוגשו לילדי הקייטנה שאריות מזון או מאכלים מארוחה לארוחה;
- (2) המאכלים יוכנו סמוך ככל האפשר לשעת הצריכה;
- (3) יש להימנע מנגיעת ידיים מיותרת במצרכי המזון;
- (4) החסנת מזון תהיה בכלים נקיים וסגורים הנתונים על מדפים המורמים 30 ס"מ מעל לרצפה;
- (5) מאכלים הנאכלים הם יוחזקו מעל לטמפרטורה של 65 מעלות צלזיוס עד להגשתם;
- (6) הובלת המאכלים תיעשה במיכלים נקיים וסגורים; מיכלים אלה ינוקו מיד אחרי השימוש;
- (7) פירות וירקות יש לרחוץ באופן יסודי ביותר בתמיסת דטרגנט ולהדחיק היטב במים זורמים אחרי רחיצתם;

(8) המטפלים במזון ירחצו את ידיהם בסבון באופן יסודי, לפני התחלת העבודה, אחרי כל הפסקה בעבודה, ובמיוחד אחרי ביקור בבית כסא.

- בריאות העובדים במטבח קייטנה**
17. (א) לא יעבוד במטבח קייטנה אדם שנתקיים בו אחת מאלה:  
(1) הוא חולה במחלה מדבקת או נושא טפילים של מחלה מדבקת;  
(2) הוא חולה בשחפת;  
(3) על גופו נמצאים חבורות, חטטים, פצעים פתוחים או מוגלתיים, אף אם הם מכוסים בתחבושת;  
(4) הוא חולה במחלת עיניים, בדלקת עיניים או בדלקת אחרת כלשהיא או לוקה בהצטננות;  
(5) אינו מקפיד על נקייון גופו להנחת דעתו של המנהל.
- (ב) לא יתקבל אדם לעבודה במטבח קייטנה אלא אם הציג בפני מנהל הקייטנה מסמכים אלה:  
(1) אישור מאת רופא שאין הוא חולה באחת המחלות המנויות בתקנת משנה (א);  
(2) תעודת בריקת רנטגן של ריאותיו המאשרת שהוא אינו חולה בשחפת הריאה.

**איסור בניסה למטבח**

18. לא יכנס אדם למטבח הקייטנה אלא לצרכי עבודה בלבד.

- בתי כסא ומשתנות**
19. (א) בקייטנה ייבנו בתי כסא לכל מין בנפרד כמפורט להלן:  
(1) לכל 25 נפשות או חלק מהן ייבנה לפחות בית כסא אחד;  
(2) לכל 40 ילדים או חלק מהם תיבנה לפחות משתנה אחת.  
(ב) בתי הכסא לשני המינים ייבנו במרחק של 10 מטר לפחות.  
(ג) בתי הכסא לכל מין יסומנו באופן ברור ונראה לעין בדרך זו:  
(1) הדרך לבתי הכסא תסומן בסרטים לבנים;  
(2) בשעות הלילה תואר הדרך במנורות סערה (פנסי רוח).

**סוגי בתי הכסא והמשתנות**

20. בתי הכסא והמשתנות יהיו מאחד או יותר מהסוגים המפורטים בתוספת הראשונה בטור א' וייבנו בהתאם לתנאים הנקובים לצידם בטור ב', הם יוחזקו בהתאם לתנאים הנקובים לצדם בטור ג' ויסולקו בהתאם לתנאים שלצדם בטור ד'.

**התקנת ברזי מים**

21. סמוך לבתי הכסא או השוחות יותקנו ברזי מים זורמים לשיטפת ידיים לאחר השימוש בהם; ליד הברזים יימצא תמיד סבון.

22. בקייטנה יימצא תמיד מלאי של סיד, גיר, נייר טואלט וסבון לשימוש לשבוע ימים. **מלאי של חמרי נקיון**
23. בקייטנה ימונה אחראי שתפקידו לדאוג לנקיון בתי הכסא והמשתנות. **אחראי לנקיון בית כסא**
24. (א) בקייטנה יימצאו תמיד חמרי חיטוי והדברה שאישר המנהל. (ב) חמרי החיטוי וההדברה יוחסנו במקום המיועד למטרה זו בלבד שיהיה נעול בכל עת והמפתח יימצא בידי מנהל הקייטנה. **חמרי הדברה וחיטוי**
25. בקייטנה ייבנו מקלחות נפרדות לשני המינים, שיענו על תנאים אלה:  
(1) לכל 30 נפשות או חלק מהן תבנה לפחות מקלחת אחת;  
(2) מתחת לכל מקלחת ייבנה בור סופג מכוסה באבנים או חצץ לספיגת מי הקולחין, או תעלות ניקוז פתוחות אל מחוץ לשטח הקייטנה;  
(3) רצפת המקלחת תהיה בנויה מביטון או אריחים, או תהיה מכוסה בלוחות עץ ותשטף מדי בוקר במברשת ומים מהולים בתמיסה של 5% ליזול.  
**בניית מקלחות**
26. בקייטנה יוצב ליד מקומות המגורים מיכל אשפה אחד לכל 20 ילד או חלק מהם, שיתקיימו בהם תנאים אלה:  
(1) בתוכם יהיו שקיות פוליאיטילן מתאימות לגודל מיכל האשפה;  
(2) הם ירוקנו אחת ליום לפחות, לתוך מיכלי אשפה מרכזיים כאמור בתקנה 27.  
**מיכלי האשפה**
27. בקייטנה יוצבו מיכלי אשפה מרכזיים שיענו על תנאים אלה:  
(1) הם יהיו בעלי מכסה אטום ומדגם שאישרה הרשות המקומית;  
(2) הם יוצבו במרחק של 5 עד 10 מטר ממטבח הקייטנה;  
(3) השטח שמסביב למיכלי האשפה ומתחתם יהיה נקי בכל עת.  
**הצבת מיכלי אשפה מרכזיים**
28. (א) האשפה ממיכלי האשפה המרכזיים תסולק באחת מדרכים אלה:  
(1) סילוק מרכזי על-ידי הרשות המקומית בתדירות של פעם ליום לפחות;  
(2) סילוק לתוך בור אשפה הממלא אחר תנאים אלה;  
(א) הוא מותקן במרחק של 100 מטר לפחות מהקייטנה וממקור מי שתיה כל שהוא;  
**דרכי סילוק אשפה ממיכלים מרכזיים**

- (ב) גודל הבור יהיה מחושב לפי מספר הילדים בקייטנה ויהיה בנפח של 4 מטרים מעוקבים לפחות ועומקו מטר אחד, לכל 100 ילד;
- (ג) האשפה תכוסה מדי יום בשכבת ארמה בעובי של 10 ס"מ;
- (ד) מולא הבור עד כדי 50 ס"מ מתחת לפני הקרקע, יכוסה בארמה ויסומן בשלט שעליו יהיה כתוב "בור אשפה מלא".
- (ב) לא איפשרו תנאי הקרקע חפירת בור ולא קויימו הוראות תקנת משנה (א)(1), תשרף האשפה מדי יום ביומו לאחר קיום סדרי בטיחות נאותים.
29. לא יעזוב מנהל הקייטנה בסיום הקייטנה את השטח אלא לאחר ביצוע פעולות אלה:
- (1) סתימה של כל בורות הניקוז, בורות או שוחות בתי הכסא ובורות אשפה;
- (2) ביצוע פעולת ניקוי כללית של שטח הקייטנה והרחקת כל פסולת ואשפה.
30. (א) לא יתקבל ילד לקייטנה אלא אם הביא עמו את פנקס החיסונים שלו.
- (ב) הפנקס יימסר למנהל הקייטנה ויוחזר לילד עם עזיבתו את הקייטנה.
31. בקייטנה תימצא מרפאה מצויידת בציוד, באבזרים ובתרופות (להלן – ציוד רפואי), כמפורט בתוספת השניה.
32. השתמשו בציוד הרפואי כולו או בחלקו, יושלם הציוד לפי המפורט בתוספת השניה תוך 24 שעות.
33. במרפאה יימצאו תרמילי עזרה ראשונה המכילים ציוד עזרה ראשונה כמפורט בתוספת השלישית.
34. מנהל הקייטנה יבטיח שכל קבוצה היוצאת לטיול למרחק העולה על 3 ק"מ משטח הקייטנה תצוייד בתרמיל עזרה ראשונה כאמור בתקנה 33 ותלווה על-ידי מדריך שסיים קורס להגשת עזרה ראשונה.
35. (א) בקייטנה המיועדת לאכסן יותר מ-50 ילד, יימצא במרפאה, בכל עת, חובש או חובשת מוסמכים.
- נקיון השטח בסיום הקייטנה
- פנקס חיסונים
- ציוד רפואי
- השלמת הציוד הרפואי
- ציוד בתרמילי עזרה ראשונה
- תרמילי עזרה ראשונה בטיולים
- דרך הגשת עזרה ראשונה

- (ב) בקייטנה המיועדת לאכסן עד 50 ילד, יהיה לפחות אחד המדריכים אדם שסיים קורס עזרה ראשונה.
- (ג) בכל קייטנה שלנים בה יימצא חובש, הורה או מדריך בעל ידע בהגשת עזרה ראשונה.
- (ד) נתגלו אצל ילד סימני מחלה, יופנה לרופא, בליווי מדריך.
- (ה) גילה הרופא אצל ילד סימני מחלה מדבקת יודיע מנהל הקייטנה על כך ללשכת הבריאות הקרובה, תוך 12 שעות.
- (ו) הורה הרופא על שליחת ילד חולה לביתו יישלח עמו מלווה מבוגר.
- (ז) המלווה המבוגר ילווה את הילד החולה עד מסירתו לידי הוריו או אפוטרופסו.

36. הוכש ילד על-ידי נחש או נעקץ על-ידי עקרב ינהגו כלהלן:  
(א) אחרי הכשת נחש –  
(1) קיבוע האבר המוכש;  
(2) חסימה קלה של האבר המוכש בעזרת תחבושת אלסטית או בד אחר;  
(3) העברה מיידית של המוכש יחד עם שני תורמי דם לפחות, לבית החולים הקרוב באמצעות רכב ממונע;  
(4) נקיטה במידת האפשר בפעולות אלה:  
(א) הורעה טלפונית לבית החולים;  
(ב) שליחת הנחש, אף אם הומת, יחד עם המוכש.  
(ב) אחרי עקיצת עקרב –  
(1) היה הנעקץ ילד עד גיל 15 שנה יועבר מיד לבית החולים הקרוב;  
(2) היה הנעקץ נער בגיל 15 שנה או יותר יועבר למרפאה.
37. נושך או נסרט ילד על-ידי כלב או חתול ינהגו כלהלן:  
(1) הילד הנשוך או הסרוט יועבר מייד לבריקה ללשכת הבריאות הסמוכה, לתחנת מגן דוד אדום או למרפאה אחרת;  
(2) בעלי-החיים הנושך או הסורט יישלח, אם נלכד, לבריקה.
38. אין להכניס בעלי-חיים לשטח הקייטנה.
39. (א) לא יהלכו, לא ישבו ולא ישכבו ילדים גלויי ראש וחסרי גופיות כשהם חשופים לקרני השמש;  
(ב) לא יהלכו ילדים יחפים בטיולים או בשטח הקייטנה.
- טיפול אחרי הכשת נחש או עקיצת עקרב
- נשיכת כלב או חתול
- איסור הכנסת בעלי חיים
- מניעת מחלות



(ג) לילדי הקייטנה תהיה מנוחת לילה שלא תפחת משמונה שעות רצופות ומנוחת צהריים שלא תפחת משעה אחת.

(ד) כל המשחקים שאינם מתנהלים בישיבה יופסקו מחצית השעה לפני הגשת הארוחה.

40. (א) בשטח הקייטנה יימצאו מי שתייה בכמות בלתי מוגבלת בכל עת.

(ב) בשטח הקייטנה יותקנו ברזים למי שתייה.

(ג) חשיבות השתייה תוסבר לילדים על-ידי המדריכים.

(ד) לא יצאו ילדים לטיול אלא אם צויירו בכמות נוזלים המחושבת כלהלן:

(1)  $\frac{3}{4}$  ליטר לילד לשעת הליכה או חלק ממנה;

(2)  $\frac{1}{6}$  ליטר לילד לשעת נסיעה, או חלק ממנה.

41. (א) בימי שרב לא יתקיימו טיולים מחוץ לשטח הקייטנה.

(ב) בימי שרב יתנהלו כל המשחקים במקומות מוצלים בלבד ובתנאים שימנעו כל מאמץ פיזי.

(ג) כל המשחקים שאינם מתנהלים בישיבה יופסקו בימי שרב בין השעות 11:30 – 16:00.

(ד) יש לערוך הפסקות שתייה תכופות.

42. (א) רכב מנועי במצב תקין יימצא דרך קבע בשטח הקייטנה לצורך הסעת חולים או פצועים בלבד.

(ב) לא עלה המרחק בין שטח הקייטנה לתא טלפון ציבורי תקין על 1 ק"מ, מותר לא להחזיק בקייטנה רכב מנועי כאמור בתקנת משנה (א).

43. לוח שרשומים בו מספרי הטלפון של המנויים להלן ייקבע במקום נראה לעין במשרדו של מנהל הקייטנה:

(1) הרופא הקרוב;

(2) מרפאת קופת חולים הקרובה;

(3) תחנת מגן דוד אדום;

(4) בית החולים הקרוב;

(5) בתי החולים התורנים בסביבה;

(6) שירות המוניות הקרוב;

(7) הורי הילדים, מקום המגורים ומקום העבודה.

מי שתייה

התנהגות בימי שרב

החזקת רכב לצרכים דחופים

רשימת טלפונים

- מפקד 44. (א) ילדי הקייטנה ייפקדו בכל בוקר, צהריים וערב.  
(ב) ילדי הקייטנה ייפקדו בכניסה לים, לבריכה ולכל מקום רחצה אחר וביציאה מהם.
- מקומות רחצה מותרים 45. (א) לא ירחצו ילדי הקייטנה אלא במקום רחצה מוסדר לפי צו הסדרת מקומות רחצה (מקומות רחצה מוכרזים ואיסור רחצה בחופי ים תיכון וים סוף), התשל"ג-1973, או בכריכת שחייה שניתן לגביה רשיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.  
(ב) לכל 15 ילדים יילווה מדריך אחד לפחות היודע לשחות.  
(ג) לא יורשו ילדי קייטנה לרחוץ או לטבול חלקית בתעלות השקיה, בריכת דגים, בנהר הירקון, בנחל הקישון ובנחל אלכסנדר.
- כניסה לחורבות, בתים נטושים או מערות 46. ילדי הקייטנה לא יורשו להיכנס לחורבה, לבית נטוש או למערה, אלא בהתאם להוראות אלה:  
(1) הנכנס נעול בנעליים;  
(2) אין לשכב או לשבת על הארץ;  
(3) אין לעמוד סמוך לרפנות או לקירות או להישען עליהם;  
(4) אין לנוח או ללון בהם.
- שמירת דינים 47. התנאים המיוחדים כאמור בסעיף 43 לחוק לא יחולו לגבי קייטנות ומחנות נופש.
- תחילה 48. תחילתן של תקנות אלה ביום השלושים לאחר פרסומן.
- השם 49. לתקנות אלה ייקרא "תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים לקייטנות ומחנות נופש), התשל"ו-1975".

### תוספת ראשונה

(תקנה 20)

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
סוג בתי כסא	התנאים לבנייתם	התנאים להחזקתם	התנאים לסילוקם מהשטח
1. בית כסא מאושר ע"י המנהל כימי	הרחקה וטיפול בהפרשות בהתאם להוראות היצרן בתנאי שיניחו דעתו של המנהל.	הרחקת נקיונו והעברתו מהשטח.	
2. בית כסא (א) שדה	עומקו מטר מתחת לפני הקרקע.	רחיצת המשטח מדי בוקר במברשת ומים מהולים בתמיסה של 5% ליזול.	(א) הרחקת מחיצות (ב) שפיכת שכבת אדמה בעובי 50 ס"מ לתוך הבור.
(ג) פתחו מכוסה בצדדיו במשטח עשוי בטון או עץ, עם מכסה תקין.	(ב) נפחו מטר מעוקב (להלן הבור).	(ב) על הצואה יפוזר מדי יום סיד בלתי כבוי.	(ג) הקפת שטח הבור באבנים.
(ד) מתיחת בד יוטה או חומר מתאים אחר מסביב לבור, להנחת דעתו של המנהל.	(ד) סימון המקום בשלט שעליו כתוב "בור שופכין מלא".		
3. בית כסא (א) שוחות	רוחב השוחה 20-25 ס"מ ועומקה 50-60 ס"מ.	יכוסו בעפר בגובה של 30 ס"מ מייד כשיתמלאו.	(א) הרחקת מחיצות (ב) כיסוי השוחות בעפר בשכבה שעומקה לפחות 30 ס"מ.
(ב) אורך שוחה אחת לא יעלה על 4 מטר.	(ב) אורך שוחה אחת לא יעלה על 4 מטר.		
(ג) השוחות יוקפו בכר יוטה או חומר מתאים אחר להנחת דעתו של המנהל.	(ג) השוחות יוקפו בכר יוטה או חומר מתאים אחר להנחת דעתו של המנהל.		
4. משתנות	בנויות מלוח פח מגולוון ברוחב של 50 ס"מ כשמתחתו בור סופג בנפח של חצי מטר מעוקב מכוסה אבנים או חצץ.	(א) ניקוי השטח מדי יום. (ב) פיזור תמיסה של 5% ליזול.	(א) כיסוי הבור בעפר.

## תוספת שניה

(תקנה 31)

### לכל 50 ילד או חלק מהם

#### ציווד רפואי:

30 אגדים רוחב 10 ס"מ	ארון עם סימון עזרה ראשונה
50 אגדים רוחב 7 ס"מ	נייר ועפרון
50 אגדים רוחב 5 ס"מ	מגש אמאיל
20 תחבושות אישיות קטנות	כוסות לתרופות או כוסות לשימוש
10 תחבושות אישיות גדולות	חד-פעמי
20 משולשים	כוסית לשטיפת עין
500 גרם צמר גפן	פינצטה להוצאת קוצים
1 מטר גזה	מספריים לבגדים עם כפתורים
2 סלילים אספלנית רוחב 5 ס"מ	מספריים כירורגיים
20 הנויפלט	2 מדי חום
50 פדים סטרייליים	מכונת גילוח עם סכיני גילוח
200 גרם וזלין בשפופרת	שק גומי לקרה
100 גרם אבקת טלק	בקבוק גומי למים חמים
20 גרם ולריאן בבקבוק עם מזלף	אבן מוגלה
300 סמ"ק אלכוהול 75%	כלי לשתן
200 סמ"ק בנוזן	50 לוחצי לשון
100 סמ"ק מי חמצן	קופסת קיסמים
150 סמ"ק גנציאן ויולט 1%	10 סיכות בטחון
50 טבליות נגד כאבים ולהורדת חום	אלונקה
(א.פ.צ., פלגין וכד')	4 שמיות
100 גרם אמוניאק	3 סדינים
מים וסבון לניקוי פצעים	שעוונית
משחת עור עם אנטיביוטיקה.	5 סדי רשת ועץ

### תוספת שלישית

(תקנה 33)

#### לכל 50 ילד או חלק מהם

1.1	מיים וסבון לניקוי פצעים	30 גרם ולריאן בבקבוק עם מזלף
1.2	30 גרם גנצ'יאן ויולט 1% (בבקבוקים עם סגירה הרמטית)	20 טבילות נגר כאבים (א.פ.צ., פלגין וכד')
1.3	30 גרם אמוניאק או אמפולות	10 סיכות בטחון
1.4	אמוניאק	מספריים
1.5	סליל אספלנית (פלסטר) בגודל	5 משולשים
1.6	2.5 × 500 ס"מ	8 אגדים ברוחב 7 ס"מ
1.7	2 חבילות וולנופלסט 6 × 10 ס"מ	8 אגדים בגדלים שונים
1.8	10 גרם משחת וזלין בשפופרת	50 גרם צמר גפן
1.9	6 תחבושות אישיות קטנות	סדין
1.20	2 תחבושות אישיות גדולות	10 קוביות סוכר
1.21	10 קיסמים עם צמר גפן	פנקס
1.22	100 גרם אבקת טלק	עפרון.

ה ע ר ה : על כל בקבוק או קופסה יודבק פתק שעליו יהיה כתוב שם התרופה שהוא מכיל והוראות שימוש.

ט"ז באב התשל"ה (24 ביולי 1975)

ויקטור שם־טוב  
שר הבריאות